

SOCIAAL NETWERK BUURTCIRKEL

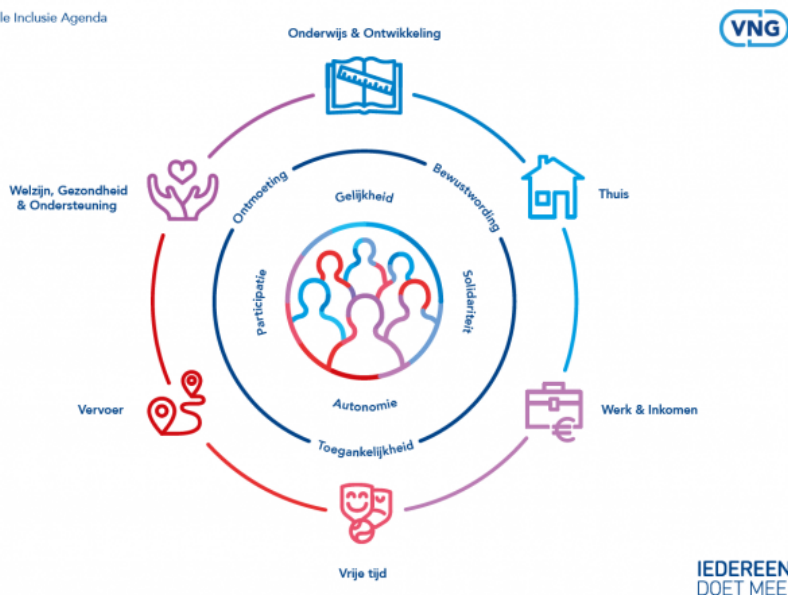
Een geïntegreerde wijkbenadering

Er zijn veel mensen met een zeer klein sociaal netwerk. Sommigen hebben door het bereiken van een hoge leeftijd al familie en vrienden verloren of zijn onvoldoende mobiel om weer nieuwe contacten op te bouwen. Anderen worden belemmerd om een netwerk op te bouwen door psychische, mentale of verstandelijke beperkingen of weten als nieuwkomer nog niet goed aan te sluiten op onze taal en cultuur. Om ervoor te zorgen dat deze mensen dezelfde toegang tot voorzieningen hebben, van betekenis zijn en op een natuurlijke manier aan andere mensen verbonden worden, is gerichte ondersteuning noodzakelijk. Ondersteuning die ertoe leidt dat deze mensen zo veel mogelijk regie over hun eigen leven hebben.

DRAAGVLAK VOOR INCLUSIE

Gemeenten, corporaties en ondersteunende professionals hebben de verantwoordelijkheid om draagvlak voor inclusie te creëren in de wijk. Met de invoering van de WMO en de ondertekening van het VN-verdrag is elke gemeente zelfs verplicht een Lokale Inclusie Agenda op te nemen in hun beleidsplannen. De VNG ontwikkelde hiervoor een handige index die laat zien welke aspecten van belang zijn bij de verschillende levensdomeinen en waar je als gemeente concreet aan kunt werken om belemmeringen op de verschillende onderdelen weg te nemen.

Index Lokale Inclusie Agenda

Zowel landelijk als lokaal zien overheden het belang in van inclusie en de noodzaak tot verandering. Met de campagne **Een tegen eenzaamheid** (www.eentegeneenzaamheid.nl) zet de overheid in op het agenderen en doorbreken van eenzaamheid onder ouderen. En op lokaal niveau zien we dat steeds meer gemeenten willen werken met positieve gezondheid, ofwel het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Meer info via www.iph.nl.

MAAR HOE KOM JE MET ELKAAR TOT EEN INTEGRALE AANPAK OP LOKAAL NIVEAU?

Nieuwe vormen van sociale netwerken met ondersteunende diensten en voorzieningen blijken een bewezen effectief instrument voor zo'n integrale aanpak. Deze sociale netwerken richten zich in de kern op preventie en herstel. Zij bieden hiermee oplossingen voor veel voorkomende problemen op het gebied van eenzaamheid, druk op de mantelzorg en professionele zorg en overlast in de wijk. In een [tweetal publicaties](#) van kennisinstituut Phrenos worden sociale netwerken, en Buurtcirkel in het bijzonder, genoemd als middel om sociale relaties en netwerken tot stand te brengen met als gevolg een hogere kwaliteit van leven en minder inzet en afhankelijkheid van professionele zorg.

OVER BUURTCIRKEL

Een Buurtcirkel bestaat uit 9-12 mensen die met elkaar in een buurt of wijk wonen. De deelnemers zijn allemaal mensen met een hulpvraag, in de meest brede zin van het woord. Iedereen in een Buurtcirkel helpt elkaar vanuit zijn eigen talenten, ondersteunt door een vrijwilliger en een professionele Buurtcirkelcoach. In plaats van structurele zorg wordt er binnen een Buurtcirkel meer zorg op maat geboden op die momenten dat het nodig is. Zodra er geen ondersteuning meer nodig is, stopt in principe ook de deelname aan Buurtcirkel.

“De Buurtcirkel heeft mij zoveel gebracht. Zelfvertrouwen, rust, positiviteit. Ik heb nu zelfs minder begeleiding en medicatie nodig. Een Buurtcirkel geeft mij energie voor de hele week. Het kan je leven echt leuker maken.”

- Elly Fuchs, Deelnemer en vrijwilliger Buurtcirkel

Inmiddels zijn er zo'n 100 Buurtcirkels actief verspreid door heel Nederland. De methodiek wordt continue geoptimaliseerd, uitgebreid en doorontwikkeld waardoor nieuwe werkwijzen, partnerships en oplossingen tot stand komen.

Uitgangspunten van Buurtcirkel

- *Betrekken van bewoners bij ontwikkelingen in de wijk.*
- *Een goede verhouding van – én afstemming tussen – het professionele en informele netwerk.*
- *Methodiek die zich richt op het optimaal laten functioneren van mensen op levensgebieden zoals wonen, werken, leren en sociale contacten met zo min mogelijk professionele hulp (positieve gezondheid).*
- *Goede en begrijpelijke communicatie.*
- *Ondersteuning, activiteiten, voorzieningen en gemaksdiensten in de directe omgeving.*
- *Een breed en samenhangend aanbod op het gebied van dagbesteding, opleiding, stage en werk.*

Zo is er in 2017 een Buurtcirkel specifiek voor ouderen opgericht in samenwerking met Aafje en is de werkwijze van Buurtcirkel nu een integraal onderdeel van iCAREnext, een multidisciplinaire aanpak gericht op de ontwikkeling van een inclusieve wijk. Architecten en stedenbouwkundigen buigen zich in dit verband over de fysieke uitdagingen waarbij de sociale infrastructuur het uitgangspunt is.

ZELF VAN START?

+Vijf adviseert en geeft training aan gemeentes, woningbouwcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties bij het opzetten van een Buurtcirkel. Daarnaast leiden we zorgprofessionals op tot Buurtcirkelcoaches.

IN 4 STAPPEN NAAR EEN BUURTCIRKEL

Het ondersteuningstraject bij het opzetten van een of meerdere Buurtcirkels bestaat uit:

- training voor projectleider
- training voor Buurtcirkelcoach
- handboek voor in de praktijk
- coaching en audits voor kwaliteitsborging

VOOR WIE?

Als gemeente, woningbouwcorporatie, zorg- of welzijnsorganisatie benoemt u zelf een Buurtcirkelprojectleider en -coach, die een Buurtcirkel leren opzetten en begeleiden. De training volgen zij met coaches en projectleiders van andere organisaties, zodat zij van elkaar kunnen leren en ervaring kunnen uitwisselen.

AAN DE SLAG IN DE PRAKTIJK

Het programma van Buurtcirkel kent 4 onderdelen:

1. ONDERZOEK

Analyseren welke wijken geschikt zijn voor Buurtcirkel

2. OPSTART

Vorbereiden, werven en samenbrengen deelnemers en vrijwilliger

3. REALISATIE

Starten met minimaal 5 deelnemers. Uitbreiden naar 12. Plus coaching van deelnemers en de vrijwilliger.

4. DOORONTWIKKELING

Ervaringen opdoen, innoveren, toetsen, audit en bijscholing

Feiten en cijfers

- Deelname aan een Buurtcirkel leidt tot actieve sociale netwerken, waardoor deelnemers zich veiliger en meer gewaardeerd voelen. Dit leidt tot een hogere kwaliteit van leven.
- Er ligt minder druk op mantelzorgers en er is minder vereenzaming doordat de Buurtcirkel zorgt voor een actief sociaal netwerk.
- Tevredenheid onder deelnemers is hoog. Gemiddeld geven zij een 8.7.
- Deelnemers gaan vooruit in zelfvertrouwen, ze krijgen steun van vrienden en kennissen en kunnen zichzelf hierdoor beter redden.

Bron: Monitoring evaluatie en audit 2018

HANDBOEK EN JAARLIJKSE ONDERSTEUNING

Naast de basistrainingen krijgen organisaties een praktisch handboek waarin de methodiek beschreven staat en de wijze waarop je een Buurtcirkel kunt opzetten. Daarnaast biedt +Vijf coaching en borgt +Vijf na het opstartjaar de kwaliteit met een audit, terugkomdagen en kennisdeling over de doorontwikkeling van het concept.

INTERESSE?

We denken graag mee over de mogelijkheden van Buurtcirkel voor uw organisatie. Neem contact op met Richard van Vliet of Ruud van de Kind.

Richard van Vliet

T: 088 271 4054

M: richard.van.vliet@pameijer.nl

Ruud van der Kind

T: 088 271 16 72

M: ruud.van.der.kind@pameijer.nl